

Урядовий орган Українського Народного Союзу

— "SVOBODA" —

Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI.

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., субота 5-го січня 1918.

Ч. 3.

№

VOL XXVI.

JERSEY CITY, N. J., Saturday, January 5, 1918.

No. 3

БОЛЬШЕВИКИ ПРИЗНАЮТЬ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ.

Українське правительство буде вести на власну руку свої міжнародні справи.

Делегація українських послів до установчих зборів прибула до Петрограду.

Установчі Збори Росії мають бути скликані на день 18. січня.

ВІСТІ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 4, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевики хочуть признати незалежність України, але жадують відносної руки проти ген. Каледина.

ЛОНДОН, 4. січня. — Кореспондент "Експрес" Телеграф повідомляє, що російські народні комісари (правительство большевизма) рішили розпочати переговори з правительством України на підставі ПРИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ, однак під умовою, що Україна не буде ставити перешкоди до воєнних операцій проти козацького отамана, ген. Каледина.

Загально припускають, що переговори мали би відбутися в Смоленську і Вітебську.

ВІДПОВІДЬ БОЛЬШЕВИКІВ НА УЛЬТИМАТ УКРАЇНИ.

Зітти в українським правительством.

Американський кореспондент "Таймс-у" Гарольд Вілкс, доносить у своїй телеграмі з Петрограду (з дня 3. січня) між ними отже:

Українське правительство зажадало від народних комісарів рішучий запит, чи правительство большевизма є з Україною на воєнній стопі чи на мирній.

Народні комісари заявили у своїй відповіді, що вони є готові заключити мир з Україною і признати незалежність України під умовою, коли українське правительство згодиться на вважати ген. Каледина за ворога революції і дозволить через свої землі на перехід військ против Каледина.

Дивлячись на ці пору незрозумілими виглядають зітти, які вчинили в українським правительством. Уряд міністра війни, Петлюри, організатора української армії, обіймає адвокат Порш. Інші зміни дозволяють припускати можливість зміни недавно сильного антагонізму України супроти центрального держав.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИЗНАЛИ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ.

ПЕТРОГРАД, 4. січня. — На нинішній засіданні ради народних комісарів (кабінету большевизма) запало рішче, щоб ПРИЗНАТИ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ПРИБУЛИ ДО БРЕСТЯ ЛІТОВСЬКОГО

Україна буде вести на власну руку свої міжнародні справи.

АМСТЕРДАМ, 4. січня. — Телеграма з Бреста Литовського доносить, що українські мирові делегати вже тут прибули і заявили, що українське правительство робить приготування ВЕСТИ УСЮДИ НА ВЛАСНУ РУКУ СВОЇ МІЖНАРОДНІ СПРАВИ.

Звіт українських мирових делегатів перед Українською Центральною Радою.

СТОКГОЛЬМ, 4. січня. — Українські делегати, які були в Бресті Литовський, після Раді звіт. Один з них, іменем Левицький, сказав, що Німці незвичайно цікавлять ся силою української армії. Вони також запитували, чи українські делегати хочуть зробити якусь заяву. Відповідь була: "Жадна заява щодо розуму".

Українські делегати читали делегатів народних комісарів (правительство большевизма) про протоколи з переговорів з німецьким урядом. Протоколи були списані німецькими професорами. Промови німецьких делегатів були списані німецькими, натомість російських делегатів дуже коротко. Часом було записане в протоколі ось-ось. "Російські делегати шось говорили, але я не був ніяк їх зрозумів".

Російські делегати мали неприємливі стенографи, які прохали його увати.

"Ми віднесли записки вранці", сказав Левицький, — що Німці хотять мира, але якого роду мира, якого ми не знаємо".

Другий делегат, Гасенко, оповідав про свої приватні розмови з німецькими, австрійськими і болгарськими делегатами. Він вони показували велике зацікавлення щодо української армії. "Чи можна вважати вашу армію чинною?" — запитав німецький генерал Гейман. "Наша армія є чинна і я надію ся, що наша армія дасть докази своєї чинності" — відповів Гасенко.

Делегація українських послів в Петроград.

ПЕТРОГРАД, 2. січня. — Делегати, зложивши з кількох українських послів, вибраних до установчих зборів, прибули нині до Петрограду і заважали під раду народних комісарів (правительство большевизма) відповісти, коли засідання установчих зборів буде отворене.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬ СЯ!

Всім членам нашої організації і всім її прихильникам ЖЕЛАЄ ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ РІВНЯТ

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКР. НАР. СОЮЗА

ЗМАГАННЯ НАРОДІВ до самостійности.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 4, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Домогання Литовців.

СТОКГОЛЬМ, 4. січня. — Представники литовських партій в Стокгольмі ухвалили резолюцію, в якій заявляють, що Росія втратила своє право щодо до Литви, яка повила тепер проголосити незалежність, обсягу своїх природних етнографічних границь; що Німеччина, якої війська тепер обсадили Литву, повинна признати незалежність Литви, включаючи також і литовську частину Східних Прус, та опорожнити Литву зі своїх військ.

Даліше ухвалено, щоб литовській армії, яка, маючись в силі около 100,000 в. Литви, дозволено обсадити свій річний край і завести в війм лад. Під оком своєю народної армії литовський народ висказав би свої домогання до литовських установчих зборів і утворив би своє власне правительство.

Литва повинна мати також своїх власних відпоручників на мирових переговорах, на котрих будуть рішати ся справи Литви. Коли би Росія на будуче була віднята від моря, литовські пристани повинні бути отворені для потреб Росії.

Виконі поставлено домогання, щоб Росія і Німеччина заплата Литву відшкодувати за втрату, спричинену підчас війни.

В конгресі домогання за незалежності Литви.

ПЕТРОГРАД, 4. січня. — Голос з Монтані, панів Дю Ранків, внісши нині в конгресі сильну резолюцію, в якій міститься ся заява, що американське правительство не має право втрутити до політичної незалежності, та що ми закликаємо Італію до тих країн, за яких свободу демократію ми ведемо війну".

Швеція признала незалежність Фінляндії.

ЛОНДОН, 4. січня. — Телеграма Бюра Райтера доносить зі Стокгольму, що шведський парламент, який відбувся вчора, засідав під проводом короля Густава, рішила признати незалежність Фінляндії.

Большевики не згодять ся на мирові умови Німеччини.

ПЕТРОГРАД, 3. січня. — Лев Троцький, большевизмський міністр загр. справ, заявив нині, що правительство російських робітників не згодять ся на мирові умови Німеччини.

Троцький зложив своє заяву на засіданні центрального комітету, в якому дискусію на чині він назвав німецькі пропозиції "скритими і підступними".

Заявляючи, що правительство російських робітників не може згодити ся на такі умови, Троцький сказав, що коли центральні держави не згодять ся на те, щоб польський, литовський і прочі пограничні народи мали свободу рішати про свою долю, зальє конечність борити російську революцію.

Большевики поставили ці свої сторони мови жалана.

ЛОНДОН, 4. січня. — Телеграма з Петрограду до Дейли Мейн, датована в середу, доносить:

"Російські делегати поставили тепер німецьким союзникам свої проги-услуги, які повинні бути дискусією на великому засіданні мирових делегатів, котрі мають зітти ся поновно в суботу до Бреста Литовського."

"Предложение російских делегатов будет обнимать між ними жалана безропотного-го опорожнення занятых земель з огляду на мале ся переверсти загальне голосування належати до домогання, щоб ці опорожнені землі були віддані під управу місцевих виборчих представників народу, який ступав би до помочи місцева міліція".

Дві партії між німецькими делегатами.

Між делегатами на конференції в Бресті Лит., зі сторони німецьких союзників, зальє ся заявляти лад віддати наміри.

Домогання, що Стокгольм доносить петроградським кореспондентом до "Дейли Нос".

Одна партія обіймає делегати, представники заборщиків; вони стоять під проводом ген. Геймана. До другої належать деякі більше українським під проводом ген. Мілані і гр. Черніна. Часто приходило до тертя між обома напрямками. Його погоджувано на вказівку з Берліна, який все стояв по стороні обох загрозливих міністрів. Ген. Гейман заявив, що становить честолюбство і робив заклад Росії, що вона користатиметься з розуму, уникне, що згоджу до литви між німецькими жовірами.

Між російськими делегатами панує переконання, що Німеччина уступити перед домоганнями Росії щодо опорожнення Польщі і Литви, щоб не втратити користі, яку вона знайшла через договір з Росією.

Докорити большевикам, що вони не знають німецької воєнної хатирі".

Чи може Росія вести даліше війну.

Американський кореспондент, Гарольд Вілкс, подає у своїй кореспонденції з 2. січня між ними також отсю вістку:

"На вчорашньому засіданні „савету" (ради роб. і сад. депутатів), коли Каменев заявив, що умови Німеччини є неможливі до прийняття, відпоручники від кожної поодинокі армії вставали по черзі і складали заяву, що жовіри не будуть і не можуть даліше бити ся. Тому, коли не станеть ся яке чудове, Росія прогнать беззаконно заклачене пограничного мира, подякитовного Німеччині."

Росія може поставити не більше як 3-мільйонну армію.

ПЕТРОГРАД, 3. січня. — Здержане ведення далішних мирових переговорів в Бресті Литовському і відмова відповісти від Німеччини, щоб перенести мирову конференцію до Стокгольму, дали привід до дискусії в справі дальшого ведення війни. Загально припускають, що Росія мусіла би вести дальшу війну зі значно зменшеною армією. На не могла би вивести більше ніж 3,000,000 жовірів.

ПЕТРОГРАД, 3. січня. — На конференції всіх партій з виником большевизмським рішенням, що засідання установчих зборів повинні розпочати ся, скоро ліше буде прибуде до Петрограду чета-трета часть всіх виборних послів.

Большевики іменували трох послів.

ПЕТРОГРАД, 2. січня. — Правительство большевизма проголосило, що німецьким збройським послів для зграйничних держав.

Іменовані є садуючи: Амбасадором в Лондоні — Литваном Голосом в Швейцарії — Карпінський. Послом в Женеві — Боровський-Орловський.

Всі три чоловіки-посли були заступлені шарським правительством на застане.

ЛОНДОН, 3. січня. — Лев Троцький, большевизмський міністр загр. справ, видав приказ, щоб російський амбасадор в Лондоні передав Литванові всі гроші і документи, які належать до перебування.

Ужуріди амбасадорів казати, що Литванові є свій арматурний був в посольстві, але коли він і зажадав, то не дістав.

Воєнний стан в Москві.

ВАШИНГТОН, 3. січня. — Москва находити ся в стані загально-го безпирі і неладу. Проголошено воєнний стан.

Департамент загр. справ одержав нині вістку, що большевики захопили в Москві у своїх руках всі банки та загрохоту, конфіскацію фабрик.

Отсю кілька вістей вдало ся відігнати з телеграм, наданою консулом в Москві.

1,100 машинних крісів знищено.

ПЕТРОГРАД, 3. січня. — З причини загального огню і вандуку з військових магазинів в Петербурзьких басейні в Петрограді збито знищених 1,100 возушних машинних крісів і збито скільки амуніції. Такого збитку около 20 людей.

Торгівля на російським воєнним фронті розвиває ся.

ЛОНДОН, 3. січня. — Російський кореспондент, який знайдував боеву діяльність на північній фронті, оповідає, що там обі сторони ведуть торгівлю на великі розміри.

Німецькі і російські жовіри продають тютюн, голдиньки, шапани, бритви і ножики, що Москва дуже радо купує. Нагомо російські жовіри продають богато міді.

Важке для пп. передплатників "СВОБОДА".

Син'повідомляє, що пп. передплатники, що повідомляють про скічене передлати Адміністрації "СВОБОДА" не писали. Дякують просимо, щоб кожен передплатник звернув пильну увагу на дату скічення річчя. Яого, передлати, яка находити ся при кожній адресі, наклеєний на часиспів. Котри при своїх адресах на часиспів при своїх адресах мають зазначити дати 31/17, 1/18, 2/18, 3/18, 4/18, 5/18, мінити ся передлати в сім тижню. Що не відноситься передлати, да-ти, на будуче відзначити дату, тому даліше вискака часиспів буде держана. Задлятого сподіємо ся, що пп. передплатники будуть зачаску списати ся з відношення передлати.

Адміністрація "СВОБОДА".

Домашня війна в Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 4, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Установчі збори росії назначені на день 18. січня.

ЛОНДОН, 4. січня. — Правительство большевизма назначило отворе установчих зборів на день 18. січня під умовою, коли під ся пору буде присутній 400 послів.

Порішення отворити установчі збори, скоро прибуде трета часть послів.

ПЕТРОГРАД, 2. січня. — На конференції всіх партій з виником большевизмським рішенням, що засідання установчих зборів повинні розпочати ся, скоро ліше буде прибуде до Петрограду чета-трета часть всіх виборних послів.

Большевики іменували трох послів.

ПЕТРОГРАД, 2. січня. — Правительство большевизма проголосило, що німецьким збройським послів для зграйничних держав.

Іменовані є садуючи: Амбасадором в Лондоні — Литваном Голосом в Швейцарії — Карпінський. Послом в Женеві — Боровський-Орловський.

Всі три чоловіки-посли були заступлені шарським правительством на застане.

ЛОНДОН, 3. січня. — Лев Троцький, большевизмський міністр загр. справ, видав приказ, щоб російський амбасадор в Лондоні передав Литванові всі гроші і документи, які належать до перебування.

Ужуріди амбасадорів казати, що Литванові є свій арматурний був в посольстві, але коли він і зажадав, то не дістав.

До наших передплатників і прихильників.

Отсим повідомляє ся всіх Вп. Передплатників, що задля незвичайної дорожнечі друкарських матеріалів, Адміністрація часиспів "СВОБОДА" є приречена півписати з днем 31.ого сіня 1918 р. передлати ся часиспів.

З тим днем передлати буде вчинити:

В Зауочених Державах на рік	\$3.00
"на 6 місяців	1.75
"на 3 місяців	1.00
В Джерсі Сіті і за границю на рік	3.50
"на 6 місяців	2.00
"на 3 місяців	1.25

Адміністрація "СВОБОДА" надієть ся, що Вп. Передплатники очинять садуючі і доперішні садики і старі для поштарного сего відписати те зловить і в будуче підпирати нашу часиспів, передлатуючи і самі ся і заховаючи своїх знайомих і приятелів до громадної передлати ся найстарішої української часиспів в Америці.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1939

JOSEPH STECKWICZ, Editor, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, Manager, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:		ПЕРІОДИКАТ:	
United States:		в Злучених Штатах:	
1 year:	\$3.00	на рік:	\$3.00
6 months:	\$1.75	на 6 міс:	\$1.75
3 months:	\$1.00	на 3 міс:	\$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		в місті Джерсі Сіті і за границю:	
1 year:	\$5.00	на рік:	\$5.00
6 months:	\$2.50	на 6 міс:	\$2.50
3 months:	\$1.25	на 3 міс:	\$1.25

Single copy 3 cents. Подорожній чек 3 центи.

За кожен рік треба платити за 5 копій.

Address: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

For non-order: I want to subscribe to the address "SVOBODA".

Всі неоплачені замовлення надіслати на адресу "Свобода".

При першому надходженні надіслати на адресу "Свобода" або чл.

Число телефонів 498 Monticourt.

ВСІМ НАШИМ ПЕРЕПЛАТНИКАМ, ЧИТАЧАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ З ДНЕМ ХРИСТОВОГО РІЗДВА І УСЬОГО НАЙКРАСНІШОГО ДОБРА БАЖАЄ

РЕДАКЦІЯ

З ВІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 4, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевики признають самотній Україну.

Позавчора була телеграма з Петрограду, яка доносила, що Українська Центральна Рада вислала до правління большевистичного уряду, в якому домагаєся в протязі 24 години усячення московських військ з території України, і застави правління большевистичного, чи воно є в воєнній стані з Україною чи в мирній.

Правління большевистичного, як видно, старалося задовольнити домагає У. Ц. Ради, бо — як подають депеші — вчора воно вислало до Києва записку, що признає Україну самотньою державою.

Одначе ця записка большевистична не сповідає тих домагає, які поставила їй У. Ц. Рада. Большевистичне правління може признати Україну самотньою державою або ні — український народ самий вже про це рішив. Тепер ховалося о те, щоб воно, особливо як вже признало самотність України, — забрало з її земель свої війська, бо іншак український народ мусить вважати, що большевики гадуть проти них війною і мусить на це відповісти орудою.

Можливо, що большевистичні хотять уникнути війни з Україною і можливо, що вони і в цім напрямі які записки, але поки що про це немає ще жадних вістей.

Стремління українських політиків.

Філіп Прайс, петроградський кореспондент часопису "Манчестер Гардіан" (в Англії), в числі 22.660, з 11. грудня 1917 року пише:

"Українські жовніри розвинули в собі сильні національні почуття, сформували окремі полки і підлягають українській Центральної Раді в Києві. Са остання є властиво в полуднево-українській Росії. Українці хочуть ся до Європи з різних причин. Вони хочуть порозуміти з Австрією, в тім цілі, щоб установити ряд федеративних держав у східній Європі, і тому вони з великим зацікавленням слідять процес відношення Австрії. Київ є нині середком федеративної пропаганди в цілій Росії і жерело руху, який помагає в повстанню ряду федеративних республік в Росії та в повстанню середних зносин з відношення Австрії, яку вони хочуть вирити з-під німецької гегемонії".

Польська шляхта в небезпеці.

Вісті з Бреста Литовського повідомляють світ, що тамошні вступні мирові переговори покищо розбили ся з приводу виступу делегатів української республіки.

По їх виступі, значить по заяві, що Україну обов'язували би тільки такі умови, які підписали би представники У. Ц. Ради, німецькі делегати заявили, що не мають хотіти весті переговори з представниками української держави, бо до заключення з ними миру Україна могла би дальше виступити.

Українська записка завила, що Німці грати в отвірті карти. Вони тепер, маючи нібито підставу до ображення, заявили, що не можуть опорожнити Польщі, Литви і Курляндії, поти, коли мир не буде вже остаточно і дефінітивно заключений.

Дуже а дуже можна сумнівати ся, аби опорожнені тих земель творило для Німців яку небезпеку.

Ані Польща ані Литва ані Курляндія не пішли би війною проти Німеччини — але проти когось иншого.

Народи тих країн, що уступили німецькій армії, зробили би революцію проти шляхти. В Польщі польський народ і в Литві литовський зробили би революцію проти польської шляхти, а в Курляндії литовський народ зробив би революцію проти шляхти німецької.

Селяни відірвали би від шляхти землі, які її предки забували чужаками.

Отже, боти ся не так Німеччина як Австрія, як шляхта тих держав, боти і так се не повторило ся.

Резолюції боти шляхти німецької, малярської і польської. Резолюція зарозуміла, може з Польщі перекинути і до Німеччини та Австро-Угорщини.

А вже найбільше боти ся революції польська шляхта, бо вона найбільше і входить вступити.

Польська шляхта через революцію страждала землі на Україні (правобережні), на Білорусі (в деяких західних частях), а в Польщі, в Галичині і в німецькій Польщі.

Опівом словом, польська шляхта перестала би існувати і народи зробили би ся лекше та свободніші.

Зарубнична преса намагає ся, що польська шляхта вже не хоче самотньої Польщі, але хоче закули польських земель з Австрією, та тісного союзу з Німеччиною.

В Австрії польський шляхти так мила ані Німеччині, але австрійські і німецькі караїли, які вона би рада звернути проти селянства усяди, де лише має зробити народній землі.

Навіть влада північної польської шляхти продала би за її австрійські і прусські багатства для охорони її територій "стапу пошляди".

Впрочім, польська шляхта все продала свій і другі народи в неволю, але сьому конець мусить прийти.

На перший Різдвяний Вечір вільної України.

Різдвяна ніч — се передівім свято дитини. Кожний з нас пам'ятає Різдвяні свята зі своїх молодих літ, бо вони тоді поновили нашу душу. Неодні забули би свої молоді літа, як би не Різдвяні вечери, коли то ми найбільш дитинстві, чим же з віра на нові, яка помагає, що вже мати може задовжити вечери; коли то знову кожді п'єси ся селом і доводили в маленькі замки і півні; коли то ми йти згідно до той хвилі, як вже сам зможе піти з кождим.

І се не без причини.

Хвиля, в котрій народина ся ісеу, учитель правди, справедливості і любови, — повинна власне бути посвячена для того, аби та велика наука чоловічості була ащилена у людей замелку. Коли дитина полюбляла ся велику і величну хвилю, то вона полюбляла і учителя той правди, що тоді народив ся у яслах на-сній. І як полюбляв ісеу, то вона лише відкриває в своїм серці, що там зашилено.

І тоді та наука правди, справедливості і чоловічості буде дорогим казком у її дальній життя.

Як чоловік уже зломаний долею чи поделено і похилений літми, він зис, що Різдвяний вечір вже не для нього. Се свято тих молоденьких, що ростуть і рух ся до життя; що хотять доперва пізнати життєвий шлях і його правду.

Але і він радіє з появою першої зірки на небі у Святий вечір. Він гість ся, як гвіз, що з другі-тати маленькі хлопці та дівчатка які він був кожді, як брав ся істи кутю дожоку, маюч що меншю від себе. Як хвиля, хвиля пасти маліх дітей, будуть у нього спомини про ті молоді, безжурні літа як у ітвичі зліт. Чи є що краешого в життя як гадає про щасливі хвилі з молодих літ? Невже сніг старі розскажуть собі про часи, які то вони ще мали по кілька літ та серед дороти будували стани, гроби і мости. І тільки ся тям, бо то спомини про рай, з якого вони виійшли на шлях тернистий.

Але у нас, на чужині, у краю далекому, у краю, де ітакже жале, де ітакже літо, де ітакже осінь, зима і весна, — у нас будить ся в нинішню хвилю те, що нині згадки і споми.

Згадки і спомини про рідний край. Рідний край, зв'язаний з нашою молодістю, наші подвійні дороти, бо там був наш рай і відтам ми виійшли на шлях тернистий на чужині.

А як ми виходили, як ми шокдали рідну землю, яка вона була?

Була сумна, бо поневолені та окаядані.

Ми виійшли з шитом: "сн, або донька, поневоленого народу". З тим шитом ми приїхали на чужині і так сприймає представили ся.

"Сини поневоленого народу".

А нині? Нині Українці за гордий, аби так зватися. Нині Українці і Українка — се діти вільного народу; діти вільної України.

І сьогодні перший Святий вечір, коли ми так собі можемо скалати.

Се перший Святий вечір вільної України і вільної України!

Пратори вільної української республіки мають понад мотучим Дніпром і помі вільної пісні зазвучати понад козаними степами та несеб ся далеко, далеко.

Ного чусе серце і душею кождий Українець і кожда Українка, де боти не жили — на землі рідній, чи хоч би в далекій чужині.

Тай чууть ті звуки тавої і наші брати і сестри у Галичині, на Укочині і на угорській Україні.

Несеб ся ісева від знад Дніпра і ного над його рідного брата — над Дністер. Несеб ся і в ролі Карпати.

Там наші брати і наші сестри ждуть у сценних селлах; серед перекоханих і португальських піль; серед зрубаєних лісів. Стонуть в тяжкій неволі польської шляхти і гірко зітхають до той хвилі, коли і їм забачно та зори воли, що в нинішню Різдвяну ніч переохитити над Дніпром-Слов'яном.

Куди не гинуть воші, — всоди руїна і могили, свідки той руїні.

Воші нині шити при вечері як спроти і кланяють ся до Києва та до нас, далеко; за морем, і поновлять:

— А пам'ятайте же про свій край рідний, про уривок і поневолену австрійську Україну!

А їх сини або брати в Італії. Ходять до альпських снігах з крисами в руках, готові кожді хвили віддати своє життя за державу, що має для них за те кайдани.

І вони тут з італійських гір переохитять запіліт Шовенка до Києва та до нас, на чужині:

— Ми може тут поймаєм головами, але ви пам'ятайте про обездолену напу пильну, буюнськую і угорську землю! Порутите своїх братів і розкуйте їх з тяжких кайдани!

Сей голос відзиває ся над Дніпром, а також і тут на чужині.

Відси поносєб ся до старого краю відголом:

— Ми разом з вами!

Нехай у нинішню торжеству хвилю єдність вопирити ся на всіх землях українських!

Се подаст нам сили до бою — і до побіди.

Сею побідою української нації буде, як на друге Різдво нова людина встане, що зльвіє і червоноє і карпатські землі-піль заведе за землями матерії горіх українських — Києво 1417.

Складайте коляду на народні цілі!

(Відома Української Ради в Америці).

Повіхр 19 соток літ тому скоїла ся на далеком Сході поля, що наповнена радістю весь світ і до нині наповнює, коли прийдуть ся вилучити ті пам'ятки Різдво Христове. Са мода одніх старих, аба, сукот, боти і терни, боти і тисячі матерій, яким вирізано діти, щоб згадати і боти того, що приніс шлях на землю для зболати серце людське. Словина ся правда народна: "З шасті і гора снувала ся доля". Пам'ятку той небувалої події приходять ся нам, Українцям, тепер обходити серед полюбних обставин, як її обходжено на шасті пораз першій з шасті і гори.

Кожний з нас, Українцям, має причину обходити Різдво Христове в шасті, бо сповини ся наші мрі, окаядані, наші деліні піль серцем наші — відкида наша любя Україна. Чи може бути більша причина шасті, як сповнене око, що рік тому було лише неспівним жеманом святочному? Однак, на маї, сповнєм ся і тепер народна правда: "З шасті і гора снувала ся доля" як поодинокі людина, так і цілий народ.

Доля України куєт ся і з гора. З гора тісних білих влі, з тісних, як не з міліаїні, ще нещасливих сиріт!

В тіх хвилі, коли ми, в тім далеком від страху віни краї, засидімо до Святий Вечір і вєсело заколюємо: "Радуйте ся, всі люди, радсть нам з шасті спадє" — наші мамі, сестри, вдови зазвучать ся рісними сльозами з гора, що не те "святоті вечері", але і куска хліба не можуть подати своїм дітям, а тісний висохлий і вмерзали сирітот підуть поплі вана, не кожді, а до голоду сн не стане, але ширині вісинака лебедіт. Не одно на морозі і заможні, не доможні того шасті.

Але, тисячі а тисячі дочекують той хвилі, коли повиньт ся на небосклоні людськості весела мира без одаї і хліба!

І тоді наш святий обов'язок ми подати оденуку тай кушчю хліба, на який вони так довго ждали.

Коліби ми ще і тоді дали українській вдові, нещасливій сироті з голоду вмерти, то ми не гіані називаєся Українка, не варі той України, для якої впає жертвою їх батько, муж, підпора родини.

На ту хвилю ми мусимо завчасу прилагодити ся! НЕ ЗАВРА, А ВЖЕ НИНІ!

Тому кланємо до Вас, Сини і Доньки великої України: Згадайте в день веселого Різдво Христового за білі вдови і сироти! Збирайте ся в гуртки і йдіть коладувати на велику, найкрасшу ніч! НА РАТУНОК РІДНОГО КРАЮ.

Згадайте на тих, в яких ні веселості, ні затинного гнізда родинного, ні надії, ні коляди, нічого — а лише пошліне конанє з голоду і зими!

Наставте ухо, а дослухаете ся розпучливого голосу: ХЛІБ, ХЛІБ НАМ ДАЙТЕ! — а дочуте ся голосу України: ДІТИ, РАТУНОК! Помочі мені дайте в то велику радєну і суму хвилю.

З давня давня ся звичай між людьми, що складають собі життя з нагоди Різдво Христового, а голонно з нагоди Нового Року. Звичай гарний, але і коптовий. А тепер настє час одажності з гуманітарних зглядів, коли кождий цент треба відложити і обернути його на більше конечні справи. Тому Українська Рада в Америці просить всі свідомі українські одиїні зложити свою жертву на народні цілі замість жеманів святочних. Імена жертвовальців будуть оголошені в часописі, а тому і жертвовальці будуть оправдані перед тим, які їх жеманів від них вичнуку.

Жертви просить ся слати на адресу фін. секретаря: Rev. E. SYDORAK, 42 Van Buren St., Passaic, N. J.

УКРАЇНСКА РАДА В АМЕРИЦІ.

ЩАСЛИВА ГОДИНА...

(Складаєт ся на нуті: "Дивна година").

Щаслива година, весела новина: Вже воскресла наша Ненька, слава України.

Вже змилі пропали, борці зі сну встали і пропали царя-ката, кайдани піврвали.

Простали неволю, уже нема болю, Уже нарі український здоуба собі волю.

Вже нема кайдани, розбилися тумани, Вже у Москву і в Варшаву відтакоті тирані.

Нюхоті темні сили, що кров нашу пили, І встє вже силє слєво Парас з могилі:

"О, ви мої діти, мої любі шити, Маєте вже на Україні куди ся піхити.

"Люби-ж ти, мій сину, Неньку-Україну І за Неї ти бори ся до смерті, загину".

Іван Чагарин.

Пам'ятайте на різдвяний дар для У. Н. Союзу.

Принягати святкових забав і сходни не забуваєте на Українській Народній Союз.

Святкові забави і сходни — се найбільша нагода до агітації серед кривих і приятелів, щоб позискати їх до Українського Народного Союзу.

Агітація за членами до Українського Народного Союзу улекше вже сам факт, що Український Народний Союз є найбільшій і найбільшій, а тимсамим і найбільшій українською запомоговою організацією в цілій Америці.

Український Народний Союз числять нині 12.000 членів. Його маеток ситє вже до пів мільона (500.000) доларів.

Український Народний Союз виплатяє за час свого 24-літнього існування околу півтора мільона (1.500.000) доларів на помертє та запомоги на случаї кайдана або неспівності до праці.

Агітація за прилучування нових членів до Українського Народного Союзу улекше також довгий ряд нових дуже користних постанов, які приймає остання головно конвенція в Гаррісбургу, маючи на цілі зробити організацію приростною для якнайширшого загалу та дати членам такі користі, яких жадна друга організація запомогова своїм членам не дає і дати не може.

Але Український Народний Союз є не лише виключно запомоговою організацією, а рівночасно і найбільшій українською народною організацією тут на чужині. Він дає про загальний народній справі, в найтяжких хвилях діти рідного краї, ставє в його обороні та старает ся по змозі прийняти вою в поміч.

Станови в ряді членів Українського Народного Союзу, старє в ряді борців за права нашого народу. І тому кожда українська одиїніна повинна викласти свої святий народним обов'язком вступити в членів Українського Народного Союзу, іривляючи тим ряди організованого української суспільності.

Всі члені і приятелі Українського Народного Союзу мають тепер найбільшу нагоду позискати нових членів для своєї організації. Кожний має, кождий правляний приятель нашої організації повинен поставити ся, щоб принагідно свий позискати для якого одного члена.

СЕ БУДЕ НАЙКРАСНІШО РІЗДВЯНИЙ ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Держи провід у своїх руках.

Ніхто про нас дліше не подає, як ми самі; бо нікому наша доля не лежить на серці, як нам самим. Ми знаємо, що нам треба і що нам бракує, то знаємо, чим її поповнити і що мусимо мати. Вже тожмо рохнуку своєю матку не маючи той господар, що провід і наляга на своїм господарстві владі другою. Такого господаря дуже легко обдурити, обдурити, а відтак пускати з торбами...

Вартому господарю, котрий не держить наглядю над своїм майном; банкроту народ і державу, коли нагоді над їх дором перебере мужик великий. Німецька нація і держава вже давно були би збанкрутовані, коли би провід над ними були захопили елементи чужинські, не чистотини і не чужини. Це дієт ся з Українцями, Чехами, Сербіями, Хорватіями, Словаками, Румуніями та Італійцями в Австро-Угорщині, де цілковито контролює над їх майном мають чужинські елементи. Поляки і Польки бідні матеріально, І культурно, бо Німці, Мадяри та Польки тягнуть у них всіскі зиски, робують у тих народів їх дорі, а їм оставляють лише бідну частину.

Чим був український народ за часів мотучої Росії, тоді, коли вєс політична власть сповинала в руках петроградської камарги, а нагляд над цілою країною і церквою, на іривлях іривлях, над землею і надю на Україні належало до царських батюшків та московських і польських поміщиків? Він був 35-мільйонний величавий народ, а з нього дерли шкуру у він мав сили обганити ся, ані не мав до ког віднести ся о поміч. Так, не мав, бо найвища власть політична була в руках ворогомо укротити, тогосамого ког елементу, який викам сив з нього рок.

По стохат літ страшної нуді і зорної неволі український народ діджав ся вєршити добути ся на волю. Пошнотило ся йому ошинути в себе чужині народі кайдани, які сотками літ вдали ся в його тілі, і прогнати чорне московське та польське райорство, яке вєсинало в нього цілковиту куку. Так, ми розбіні, і торемні люди і стали нині свободним народом.

Але не закладаймо куку! Не тїшмо ся, що вже маємо свободу, бо райорство дальше чинє на наше добро. От і тепер дождь вісти, що робітники на Україні тривають в своїй боротьбі з Українською Центральною Радою, бо кажуть, що вона "буржуазна"...

А ми знаємо, хто є ті "українські" робітники; ми знаємо, хто є кінт до робітничих "свєтлї" на Україні; ми знаємо, якій-тє всяка московська, жидівська та польська дрян, яка хотїла би захопити у свої руки владу на Україні. Не думаймо, що єдиності української робітничої оутягуєт ся проти Української Центральної Ради.

По містах України українських робітників є дуже мало, майже ніщо, натовиски всі вони — се жиди, Польки та москалі. Отже, вони не можуть бути нічим, бже будують трохі обсерваторії до того українства! Троїшник, Деліч, Ганецький, Парусів і інші також кажуть, що вони "русские". Навіть Татарин Корі, який мав "Москаль". А думаете, що Писковський, який вилде в Нью Йорку московську газету "Русское Слово", не каже, що він Москаль, або Вєрушчій, який "публікує" в "Московській Газеті", що він Москаль? А вони з кривікості обоа Жиди. Жиди роблять нині інтереси на Москалях. Нині зафарбовані Москалі трьстє московським музиком. І тої вони хочуть вийти на Україну...

І тому ми нині, як і завжди досвід з своїм минулим, і з чужою сучасністю, повинні самі собі і другим сказати: Ні Провід над українським народом належало до України! Нагляд над українським богатством належало до України! Українська дитина має пекати українська груда, а в школі має учити учителя з крові і косяк, а не чужинця, бо іншак ми з часом станемо знова рабами чужих народів.

ВЕСЕЛА ОПЕРАТКА 3-ОХ ДІЛХ ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

Са кинила каде би ішли до авторських театральних вистав. Від збора потрібне вєсє 4 жєнщин і 12 музик. — Цна за прим. 25 цт. в 12 примірників \$2.25.

Заславина і графік пославте до: "SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

